כבורת השי"ם

עין משפט נר מצוה

כדי טומאה. ומהו כדי טומאה כדי ביאה כדי הערלה דהייט נשיקת אבר בלתו מקום וכמה שיעורה כדי הקפת דקל שיוכל האדם לילך סביבות הדקל ולקמן מפרש למה לי למיתני סלתן: כדי מזיגת כוס. למחנו במיס,וכתם כוס=רביעית ולקמן אמרי' כל אחד ואחד מן החכמים הללו בעצמו שיעור כמה שהוא שוהה בהערלתו: ליטל קיסם. מדן שיעיה: ואם מ"מ שלין רלוה. גמורה לדבר דקרא ולא השמש יד לסלבחב ביה יש זכר ורמז מקלת דהוקשה אשה זונה לכבר לחם: ולא הני למה לי. למיתני בריש ליתני שיעור סתירה = כדי טומאה=כדי הקפת דקל: ולא תנא כדי טומאה הוה אמינא. בכל שיעור הלריך לבא לידי כך דהייט טומאה ותרלוחה שיפקה אותה ויבדר על לבה עד שתתרלה: קמ"ל. דמאי טומאה,ביאה לחודה דאיכא לממר קודם הסתירה מתרלים לו: קמ"ל כדי הערלה. דקי"ל בפרק הבא על יבמתו (יבמות מד.) הערלה כגמר ביאה לכל הערוות: ולא תנא כדי הערלה. ולא תנא בריש כדי טומאה הוה אמינא כדי הערלה ותרלוחה ואפי' תנא כדי ביאה כדי הערלה לא הוה ממעטינ תרלוחה דתנא אמינא הערלה למטוטי גמר ביאה ומיהו תרלוחה בעינן דהכי הוי משמע כמה שיעור סתירה כדי ביאה ותנא אמינא כל לרבי ביאה הייט תרלוחה וגמר ביאה והדר מפרש מה היא ביאה, הערלה, אבל תרלוחה לא אמינא הילך תנא בריש כדי טומאה" דמשמע טומאה ותרלוחה והדר פרים ומה היא טומאה כדי ביאה ועל כרחך אמינא תרלוחה הוא ביאה טולה גמר ביאה משמע ולא מינא תנא תרלוחה והדר תנא ומה היא ביאה הערלה למטוטי דלא בעינן גמר ביאה וממילא שמעי' מינה גמי (דאי) לא תנא כדי ביאה אבל לא הוה ממעטינ תרלוחה "דכדי טומאה" גמר ביאה ותרלוחה משמע והערלה דפרים בתרה לא ממעטינ אלא גמר ביאה הילך אינעריכו טלה: ובמה. הוא שיעור הערלה לחודה כדי הקפת דקל והא ליכא לאקשוי הואיל וסוף סוף שיעורא כדי הקפת דקל הוא ליתני כמה שיעור סתירה כדי הקפת דקל דאיבעי ליה לתנא לפרושי מיסור סתירה משום מאי לו גמר ביאה לו הערלה משום הכי תנא כדי טומאה כדי ביאה כדפרישית: כדי חזרת דקל. קס"ד השתא דהייט הקפה: ברוח. שהרוח דוחפתו להעתק והוא חוזר למקומו: קלי בדוכתיה. נח מניעתו: לימא כדי למזוג ולשתות. ולאי "כדי לשתות" דקאמר רבי אליעזר קא מוסיף ר' יהושע ואמר שהיא גמי בעינן עם המזיגה "וכדי מזיגה" דתנא הכא בבתרייתא מזיגה ושהיא קאמר דכתם מזיגה למשהייה מיד הוא שלאחר במזגו מתקלקל אם משהה אותו: א"כ הייט רבי אליעזר. הא ר' אליעזר בקמייתא כדי מזיגת הכוס קאמר וקא פליג ר' יהושע ואמר כדי לשתותו ובבתרייתא (ז) (גמי) אמר רבי אליעזר חזרת דקל ותוקימנא דהייט כדי מזיגה ולא מזיגה דקאמר ר' יהושע בתריה בלא שהיה קאמר הייט רבי אליעזר: הכא אמר כדי לשתותו. לכס: חד שיעורא הוא. וליכא לאקשוי א"כ הייט ר' יהושע דבקמייתא אמר כדי לשתותו לכס ואמר בן עזאי בתריה כדי לעלות ביצה דהוא כדי שהיה לאו קושיא היא דהא תוקימנא "כדי לשתותו" ר' יהושע-כדי למזוג ולשתות וקאמר ליה בן עזאי כדי לעלות ביצה דהוא כדי שהיה לאותה לכס: לימא כדי לעלות ולגומעה. גמיעה דקאמר ר"ע בקמייתא אלייה דבן עזאי לבעיל מיניה קא מוסיף לה ובבתרייתא דקאמר כדי לעלות ביצה ולגמע קאמר דכתם לייה גמיעה בתרה שגומעו מס שלא יפטנו: לדבריו דר"ע קאמר לה. דאמר לעלות ולגמוע לדידך אדקמשמעת בלייה וגמיעה בחדא *(ספיר) בגמיעה השלם דהוא כלעיקה וגמיעה בהדא: דמרחק. שי רחקי הגימא הגפסקות מרוחקות זה מזה דליכא שהייה מפי: דמהדק. הקיכס בדוחק בין הסיעים: דמהדק. הכבר בדוחק בתוך הכל: בחדתא לו בעתיקא. כל ישן חלק הוא ונוח להתמתח מן החדש שהחדש יוצאין לתוכו רחקי קיכמין של תרינה: בקרירא לו בחמימא. לחם חם נמתך ונשמע מן היד ולריך להוליאו בנחת ושוהה בהולאתו:

בדחתי

ד"ר יחסי כל השישורין הללו חוץ מהתרת סיגר. התם אמר בן עזאי כדי לצלות ביצה הכא אמר כדי לשתות ואידי ואידי חד שיעורא הוא וליכא לאקשוי א"כ הייטו רבי יהושע דאמר לעיל כדי לשתותו ואמר כשיעורא כדי לצלות ביצה משום דר' יהושע אמר דבעי מזיגה עם השתיה דסדם מזיגה לפשתיה מיד הוא אבל הכא ר"ל לשתותו בלא מזיגה [דהייטו] כדי לצלותו • בעי רב אשי במדרש או בפקרא • תמה אמאי לא קא בעי בהקפת דקל באליטא או בקפיטא דבשלמא גבי כוס סתם כוס חי מרביעית • וכן ביצה סתם דהרגלת ובינונית אלא מדקל אמאי לא בעי באיתה דקל מיירי • ושמא ר"ל כדי הקפת דקל בינוני:

הגהות הב"ח

(ז) רש"י ד"ה ר"ל כיון אכל וכבתרייתא דקאמר ר"ל כלל ומיכא מני מתוק: (ב) תוס' ד"ה לו' הכי וכו' אלא קמייתא דבתרייתא נקט: (ג) ד"ה הם בן וכו' אלא קמייתא דבתרייתא נקט:

[ז"ט]

בבריתא שאבא בה שיעורי לאן סתירה זו. תנא"מ שיעורא בהאיש – הגא מאיזה יוצר בבריתא שבאיזה סותרת

[ויעין הסמ"ל הוספות ע"ז מה. ד"ה ל"ר מקיבא ותוספות כ"מ כה: ד"ה אמר' ותוספות כתובות קס. ד"ה דמיר]

כמה שיעור סתירה. בירושלמי- כל אלין שיעורין אחר [הקרת סיגר]:

בן עזאי אומר. הלי דמקדיש בן עזאי לרבי עקיבא אע"ג דרבי עקיבא היה רבו כדאמר בפרק הרואה (ברכות סב.) בן עזאי עד כאן הנזרת פניך ברבך משום דאלייה קולמת לגמיעה והאי דמקדיש ליה בתיך בבריתא משום דמסיק שיעורין דשייכי בכוס אבל תימה אמאי מקדיש רבי ישמעאל למילתייהו דרבי אליעזר ורבי יהושע מיהו י"ל דסדר אכילה ושתיה סמיך":

אי הכי הייט רבי אליעזר. ה"ה דהוה מלי למימר לו הכי הייטו בן עזאי אלא (ג) (בבריתא) קמייתא נקט ל"ל יתרן בבן עזאי כדי למזוג ולשתותו:

אם כן הייט בן עזאי. ה"ה דהוה מלי למימר הייט רבי יהודה בן בתירא אלא (ג) (בבריתא) קמייתא נקט:

דמרחק. לו דמקרב. בחזרת דקל לא קמבעי ליה בגזול לו בקפן משום דידע שיעוריה דהייט כדי מזיגת הכוס וכן בגליית ביצה במדורה גדולה לו קמבעי משום דפי' כבר דהייט כדי שהיית הכוס אבל בהקפת דקל תימה אמאי לא קמבעי ליה:

נעקר

תוספות שאנץ

ה"א כדי טומאה וארצותה פ"ה שיעתה אותה וידבר על לבה כדי שתתרצה קס"ל דמאי טומאה ביאה לחוד דאיכא למימר קודם שתתרצה כדי ביאה כו' קס"ל כדי הערלה דהעראה כגמר דביאה לכל הערוות כדאיתא בפרק הבא על יבמתו • ואי תנא כדי הערלה ה"א כדי הערלה וארצותה ואפילו תנא כדי ביאה כדי הערלה לא אמעטים ארצותה דאנא אמינא הערלה למעוטי גמר ביאה ומיהו ארצותה בעי דהכא הוה משמע כמה שיעור סתירה כדי ביאה ואנא אמינא כל צרכי ביאה דהיינו ארצותה ונמר ביאה והדר תני הערלה לומר ביאה הערלה אבתי ארצותה לא ממעט הילכך תנא בריש כדי טומאה דמשמע טומאה וארצותה והדר מפרש ומאי הוא טומאה כדי ביאה וע"כ ארצותה אימעוט דהא ביאה כולה גמר ביאה משמע ולא מיעט אלא ארצותה והדר קני הערלה לומר דלא בעי גמר ביאה ומטי"א שמעי' דאי תנא כדי טומאה כדי הערלה ולא תני כדי ביאה אבתי לא הוי ממעטינא ארצותה דכדי טומאה כדי טומאה וארצותה משמע והערלה דפרש בתריה תו לא ממעטינא אלא גמר ביאה הילכך איצטרי' כולהו ע"כ ל"ת. וכמה כדי טומאה כדי הקפת דקל וליכא לאקשויי הואיל וסוף שיעור הקפת דקל היא ליתני כמה שיעור סתירה כדי הקפת דקל דאיבעי ליה לתנא לפרושי איסור סתירה משום מאי כפ"ה ובתוס' ירושלמי נבי שיעורין הללו כמה היא הערלה כדי הקפת ידו שלימה

מהגנ

◇ הסתירות בין מקור I למקור II ו"טוהם

(ז) אלות הסוגייא [לון] ראות מ"ד הסתיה בין ב' המקורות. התנאים הסתר [ריבי] ר"מ אומרים נמן סתירה מאומאים בתחילת הגיתא

מ"ב

מ"ב

מ"ב